

15 iulie 2016

FLD nr. 67

Comisia juridică, numiri și imunități
Comisia protecție socială, sănătate și familie
Comisia drepturile omului și relații interetnice

AMENDAMENT

la proiectul de lege cu privire la modificarea și completarea unor acte legislative (nr. 246 din 02.06.2016)

Urmare propunerilor făcute în cadrul ședinței plenare din 07 iulie 2016, precum și în temeiul art. 65 alin. (2) din Regulamentul Parlamentului aprobat prin Legea nr. 797-XIII din 02 aprilie 1996 se propune prezentul Amendament.

Propun ca atribuția de a elabora proiectele programelor de dezvoltare a serviciilor sociale, conform necesităților stabilite, să fie puse în seama președintelui raionului și nu a aparatului președintelui raionului întrucât responsabilitățile trebuie să fie individualizate și să aparțină persoanei și nu unui organ administrativ pus la dispoziția acesteia.

Astfel, art. V se modifică și se completează după cum urmează:

- Pct. 4 se exclude.
- Pct. 5 se completează cu o literă nouă cu următorul conținut:
„k²) elaborează proiectele programelor de dezvoltare a serviciilor sociale, conform necesităților stabilite”

Tudor DELIU
Președintele Frațiunii Partidului
Liberal Democrat

28 iulie 2016

V6 nr. 033/16

**Amendamente la proiectul Legii nr. 246 din 02.06.2016
pentru modificarea și completarea unor acte legislative**

Amendamentul 1

Art. VI, pct. 6

- Art. 8, alin.(6), litera f.) va avea următorul cuprins: *“dispune eliberarea ordinului de restricție de urgență în privința agresorului, dacă din circumstanțele stabilite la locul faptei, ca urmare a evaluării riscurilor se constată că au fost comise acte de violență în familie și/sau persistă un pericol iminent de repetare/comitere a acțiunilor violente;”*

Amendamentul 2

Art. VI, pct. 11

- Art. 12¹, alin. (1) va avea următorul cuprins: *“În cazul stabilirii la locul faptei, urmare a evaluării riscurilor, circumstanțelor din care rezultă că au fost comise acte de violență în familie și/sau persistă un pericol iminent de repetare sau comitere a acțiunilor violente, organul de poliție este obligat să dispună imediat eliberarea ordinului de restricție de urgență în privința agresorului pentru înlăturarea situației de criză și, concomitent, înfăptuiește acțiunile necesare de constatare a comiterii infracțiunii de violență în familie.”*

Amendamentul 3

Art. VI, pct. 10

- Art. 12, alin. (3) va avea următorul cuprins: *“Orice persoană care este martoră la acte de violență în familie sau care are dovezi că au fost comise asemenea acte ori că sunt posibile acte de violență este în drept să comunice acest lucru autorităților abilitate cu funcții de prevenire și combatere a violenței în familie.”*

Valeriu GHILEȚCHI

Deputat în Parlamentul Republicii Moldova

Secretar al Comisiei Politică Externă și Integrare Europeană

27 iulie 2016

RA nr. 232

**Amendamente la proiectul de lege pentru modificarea
și completarea unor acte legislative**

(nr. 246 din 02.06.2016)

În temeiul art. 59 din Regulamentul Parlamentului se prezintă următoarele amendamente:

1. La Art. II, pct. 2, art. 133¹ lit. a), sintagma „aflate în relații de căsătorie, de divorț, de tutelă și curatelă” se substituie cu sintagma „aflate în căsătorie, în divorț, în tutelă și curatelă.”;

Același amendament fiind valabil și pentru Art. VI, pct. 3, art. 3 alin. (2) lit. a).

2. Se propune de a include în textul proiectului de lege prevederi finale și tranzitorii cu privire la oferirea Guvernului unui termen de 6 luni pentru ajustarea actelor normative în vigoare la noile prevederi. Acest termen de tranziție este necesar, bunăoară pentru a modifica și completa Regulamentul de funcționare a MAI, pentru elaborarea redacției unice a actului de dispoziție emis de polițist și a formularului Ordinului de restricție de urgență, pentru instruirea polițiștilor etc.

Astfel se propune completarea proiectului de lege cu Art. XII avînd următorul conținut:

„Art.XII Dispoziții finale și tranzitorii

(1) Prevederile cu privire la instituirea ordinului de restricție de urgență intră în vigoare la expirarea a 6 luni din data publicării.

(2) Guvernul, în termen de 6 luni va aduce actele sale normative în conformitate cu prezenta lege.”

Raisa APOLSCHII
Deputat în Parlament

27 iulie 2016

AZ nr. 77

**Amendament la proiectul de lege pentru modificarea
și completarea unor acte legislative**

(nr. 246 din 02.06.2016)

În temeiul art. 59 din Regulamentul Parlamentului se prezintă următorul amendament:

1. La Articolul VI pct.7:

Art. VI. – Legea nr. 45-XVI din 1 martie 2007 cu privire la prevenirea și combaterea violenței în familie (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr.55-56, art.178), cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

la articolul 9 alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) Subiecții probațiunii sanționați contravențional sau condamnați pentru acțiuni de violență în familie pot fi obligați de către instanța de judecată să participe la programe probaționale.”

Anatolie ZAGORODNÎ
Deputat în Parlament

27 ilie 2016

IV nr. 45

**Amendament la proiectul de lege pentru modificarea
și completarea unor acte legislative**

(nr. 246 din 02.06.2016)

În temeiul art. 59 din Regulamentul Parlamentului se prezintă următorul amendament:

1. La Articolul II pct.4:

Art. II. – Articolul 201¹ din Codul penal al Republicii Moldova nr. 985-XV din 18 aprilie 2002 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2009, nr. 72-74, art. 195), cu modificările și completările ulterioare, va avea următorul cuprins:

Articolul 201¹ va avea următorul cuprins:

*„ Articolul 201¹ **Violența în familie***

(1) Acțiunea sau inacțiunea intenționată comisă de un membru al familiei în privința altui membru al familiei, manifestată prin:

a) maltratare, alte acțiuni violente, soldate cu vătămare ușoară a integrității corporale sau a sănătății;

b) izolare, intimidare, în scop de impunere a voinței sau controlului personal asupra victimei;

c) privarea de mijloace economice, inclusiv lipsire de mijloace de existență primară, neglijarea, dacă au provocat victimei vătămare ușoară a integrității corporale sau a sănătății,

se pedepsește cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 150 la 180 de ore sau cu închisoare de pînă la 3 ani.

(2) Acțiunile indicate la alin.(1):

a) săvîrșite asupra a doi sau mai multor membri ai familiei;

b) săvârșite în legătură cu solicitarea sau aplicarea măsurilor de protecție;
c) care au provocat vătămarea medie a integrității corporale sau a sănătății, se pedepsesc cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 de ore sau cu închisoare de la 1 la 6 ani.

(3) Acțiunile prevăzute la alin. (1) și (2) care:

a) au cauzat vătămarea gravă a integrității corporale sau a sănătății;

b) au determinat la sinucidere sau la tentativă de sinucidere, se pedepsesc cu închisoare de la 6 la 12 ani.

(4) Acțiunile prevăzute la alin. (1) sau (2) care au cauzat vătămarea gravă a integrității corporale sau a sănătății soldată cu decesul victimei, se pedepsesc cu închisoare de la 12 la 15 ani.”.

Argumente:

1. În vederea instituirii unui mecanism rapid de reacție în cazul violenței în familie, s-a propus sancționarea contravențională a acțiunilor de violență în familie soldate cu vătămare neînsemnată a integrității corporale, răspunderea penală fiind aplicată în cazul acțiunilor de violență în familie soldate cu vătămare ușoară a integrității corporale sau a sănătății. Din aceste considerente, din conținutul alin. (1) lit. a), sintagma „dureri fizice” se propune a fi exclusă.

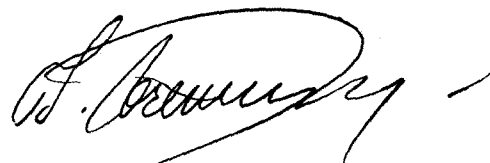
2. Se propune o nouă redacție pentru alin. (1) lit. c), în scopul evitării unor interpretări ambigue, dat fiind faptul că obiectele de primă necesitate nu sunt definite de Codul penal, precum și în scopul asigurării unei concordanțe cu definiția dată la art. 2 („violență economică”) din Legea nr. 45-XVI din 1 martie 2007 cu privire la prevenirea și combaterea violenței în familie.

3. La alin. (2) lit. b), propunem completarea cu sintagma „sau aplicarea” după cuvântul „solicitarea”, pentru a incrimina atât faptele de violență comise, în legătură cu solicitarea măsurilor de protecție, pînă la emiterea ordonanței de protecție sau ordinului de restricție de urgență, cît și cele care au fost comise după emiterea ordonanței de protecție sau ordinului de restricție de urgență.

4. Proiectul Legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative (autor-MMPSF) propune incriminarea omorului comis asupra unui membru de familie.

În scopul evitării unor dificultăți ce pot apărea în procesul încadrării juridice a faptelor infracționale (fie ca omor săvârșit asupra unui membru de familie, fie ca violență în familie soldată cu deces), propunem substituirea „acțiunilor violente asupra membrului familiei care au provocat decesul victimei” (art. 201¹ alin. (4) din proiect) cu circumstanța agravantă de vătămare gravă a integrității corporale sau a sănătății soldată cu deces.

Această diferențiere este necesară pornind de la intenția făptuitorului. Astfel, dacă intenția făptuitorului era uciderea unui membru de familie, fapta urmează a fi calificată conform art. 145 alin. (2) lit. e¹), iar dacă intenția a fost vătămarea corporală, însă aceasta s-a soldat cu deces, fapta va fi calificată conform agravantei de la art. 201¹ alin. (4).

Igor VREMEA
Deputat în Parlament

27 iulie 2016

CP nr. 12

**Amendamente la proiectul de lege pentru modificarea
și completarea unor acte legislative**

(nr. 246 din 02.06.2016)

În temeiul art. 59 din Regulamentul Parlamentului se prezintă următoarele amendamente:

I. Articolul VIII din proiect se va completa cu următoarele puncte:

1. Articolul 41 se completează cu alineatul (3) cu următorul cuprins:

„(3) *La stabilirea sancțiunii munca neremunerată în folosul comunității sau arest contravențional pentru săvârșirea contravențiilor prevăzute la art. 78 -78², art. 85, art. 91 alin.(1), art. 199 alin.(1), art. 233 alin.(1) și alin. (2¹), art. 355, art. 361 alin.(5) instanța de judecată poate obliga contravenientul să participe la programe probaționale în modul prevăzut de lege*”.

Argument: Un mecanism eficient de prevenire a violenței în familie, precum și a altor fapte, în general, constă nu doar în sancționarea persoanei, dar și în educarea acesteia. La moment, probațiunea se aplică doar persoanelor condamnate, dar nu și contravenienților.

Astfel, prin introducerea participării la programe probaționale, care au drept scop reducerea comportamentului violent și motivarea persoanei spre schimbare, ca măsură procesuală de constrângere, și contravenienții vor fi obligați să urmeze un program probațional.

2. Art. 78 va avea următorul cuprins:

„Articolul 78. Vătămarea integrității corporale

(1) Maltratarea sau alte acțiuni violente care au cauzat vătămare neînsemnată a integrității corporale,

se sancționează cu amendă de la 25 la 50 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 20 la 40 de ore, sau cu arest contravențional de la 5 la 10 zile.

(2) Vătămarea intenționată ușoară a integrității corporale care a provocat o dereglare de scurtă durată a sănătății sau o pierdere neînsemnată, dar stabilă, a capacității de muncă,

se sancționează cu amendă de la 50 la 75 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 40 la 60 de ore, sau cu arest contravențional de la 10 la 15 zile.”

Argument: Amendamentul propus a fost justificat de lipsa unui mecanism de contracarare și sancționare a violenței (în general) soldată cu vătămări neînsemnate a integrității corporale.

Astfel, orice persoană care va comite un act de violență asupra unei alte persoane, aceste acțiuni soldându-se cu vătămare neînsemnată a integrității corporale, va fi pasibilă de răspundere.

Potrivit Regulamentului Ministerului Sănătății nr. 199 din 27 iunie 2003 de apreciere medico-legală a gravității vătămării corporale, prin „vătămare neînsemnată” se înțeleg: leziunile corporale ce nu generează o dereglare a sănătății mai mult de 6 zile sau o incapacitate permanentă de muncă.

3. Se completează cu art. 78¹ cu următorul cuprins:

„Articolul 78¹. Violența în familie

Maltratarea sau alte acțiuni violente, comise de un membru al familiei în privința altui membru al familiei, care au provocat vătămare neînsemnată a integrității corporale,

se sancționează cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 40 la 60 de ore, sau cu arest contravențional de la 7 la 15 zile.”

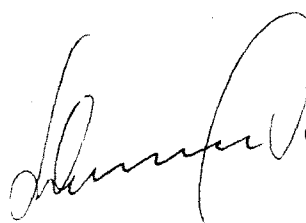
Argument: Amendamentul are drept scop asigurarea unei reacții rapide și imediate în cazul acțiunilor de violență în familie, care au cauzat victimei vătămări neînsemnate a integrității corporale.

Astfel, pentru vătămarea neînsemnată a integrității corporale, se va aplica răspunderea conform art. 78¹ din Codul contravențional, iar pentru vătămarea ușoară, medie sau gravă a integrității corporale sau a sănătății, conform art. 201¹ din Codul penal.

- La pct. 1 de la Art. VIII din proiect cifrele „78¹” se va substitui cu cifrele „78²”

4. La articolul 400 la alineatul (1) cifra „78” se substitui cu cifrele „78-78²”.

Argument: Avînd în vedere că se propun noi componente de contravenții (art.78¹ - acte de persecuție și art. 78² – violența în familie) este imperios a stabili organul responsabil de constatarea acestora. Astfel, art. 400 din Codul contravențional, care stabilește competența Ministerului Afacerilor Interne se propune a fi revizuit în sensul lărgirii spectrului de contravenții conexe violenței în familie ce vor fi examinate de către respectivul agent constatator.

Corneliu PADNEVICI
Deputat în Parlament

27 iulie 2016

RB nr. 52

**Amendamente la proiectul de lege pentru modificarea
și completarea unor acte legislative**

(nr. 246 din 02.06.2016)

În temeiul art. 59 din Regulamentul Parlamentului se prezintă următoarele amendamente:

1. După Art. VII se adaugă Art. VIII cu următorul cuprins:

„Art. VIII. – La articolul 2° alineatul (2) din Legea nr. 8-XVI din 14 februarie 2008 cu privire la probațiune (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr. 13-19, art. 29), cu modificările ulterioare, după cuvântul „infracțiunii” se completează cu cuvintele „sau contravenției”.”

Argument: Un mecanism eficient de prevenire a violenței în familie, precum și a altor fapte, în general, constă nu doar în sancționarea persoanei, dar și în educarea acesteia.

Astfel, prin introducerea participării la programe probaționale, care au drept scop reducerea comportamentului violent și motivarea persoanei spre schimbare și contravenienței vor fi obligați să urmeze un program probațional.

Suplimentar menționăm că modificarea Legii cu privire la probațiune este necesară pentru racordarea art.2° la alte prevederi din aceeași lege, precum și la propunerea formulată la art. 9 alin.(1) din Legea cu privire la prevenirea și combaterea violenței în familie.

La art. 2° din Legea cu privire la probațiune este indicat că „programele de corecție a comportamentului social constau în modificarea comportamentului, viziunilor și capacităților care au condus la săvârșirea infracțiunii” la art. 10 alin.(2) se prevede că categoriilor de persoane specificate la alin. (1), care vizează atât

persoanele pedepsite cît și cele *sanționate* la muncă neremunerată (*lit. d) alin.(1)*) li se pot aplica programe probaționale.

2. Articolul VIII se va completa cu următoarele puncte:

Art. VIII. - Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218 din 24 octombrie 2008 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2009, nr. 3-6, art. 15) cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. Articolul 16:

la alineatul (4) cuvintele „, cu excepția militarilor în termen,” se exclud.
alineatul (5) se abrogă.

2. Articolul 37:

alineatul (7) va avea următorul cuprins:

„(7) *Munca neremunerată în folosul comunității nu poate fi aplicată militarilor prin contract și persoanelor care nu au atins vîrsta de 16 ani.*”

se completează cu alin. (9) cu următorul cuprins:

„ (9) *Militarii în termen și militarii cu termen redus sanționați cu muncă neremunerată în folosul comunității execută această sancțiune contravențională în unitatea militară.*”

Argument: Excluderea unor categorii de persoane cărora nu li se aplică munca neremunerată în folosul comunității (militarilor în termen, militarilor și angajaților cu statut special ai Ministerului Afacerilor Interne, persoanele care au împlinit vîrsta generală de pensionare) a fost determinată de următoarele considerente:

- sincronizarea cu Codul penal (la art. 67 alin. (4) din Codul penal - militarii în termen, militarii și angajații cu statut special ai Ministerului Afacerilor Interne, angajați în bază de contract, nu se regăsesc printre subiecții cărora nu li se pot aplica munca neremunerată în folosul comunității). Persoanele recunoscute ca invalizi de gradele I și II și persoanele care au atins vîrsta de pensionare, au fost excluse ca urmare a racordării cu prevederile proiectului Legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative, elaborat de către Ministerul Justiției (umanizarea politicii penale), prin care se propune excluderea acestor categorii de subiecții din categoria persoanelor în privința cărora nu poate fi aplicată munca neremunerată.

- munca neremunerată poate fi adaptată posibilităților persoanei.
- posibilitatea aplicării unei sancțiuni neprivative de libertate.

Roman BOTAN
Deputat în Parlament